

Акционен план за стратегија за младинско ментално здравје за Северна Македонија со период на имплементација од три години:

Стратешка цел	Мерки	Активности	Партнери	Буџет	Период на имплементација
1. Зголемување на свеста за проблемите со менталното здравје кај младите луѓе и намалување на стигмата околу менталното здравје.	Развој и имплементација на сеопфатен план за кампања за промовирање на свеста за менталното здравје и намалување на стигмата кај младите луѓе и општата популација.	Воспоставување на алијанса со медиумски работници. Креирање на медиа кампањи во соработка со асоцијации на ученици и студенти. Спроведување на фокус групи за идентификација на клучните пораки и канали за кампањата. Развој на материјали за кампања (на пр. видеа, постери, објави на социјалните мрежи) и дистрибуција низ медиуми, училиштата, младинските организации и онлајн платформите.	Асоцијации на медиумски работници, Асоцијации на ученици и студенти, Министерство за образование и наука, Министерство за здравство, НВО, младински организации.	50.000 долари годишно.	Година 1-3
2. Подобрување на пристапот до услуги за ментално здравје за младите луѓе, вклучително и преку развој на услуги засновани во заедницата.	Развој и спроведување програма за ментално здравје за млади луѓе заснована на заедницата.	Воспоставување на сервиси за ментално здравје во заедницата во соработка со образовни и здравствени институции, асоцијации на ученици и студенти и НВО. Обука на образовен и здравствен персонал, на младинските работници да препознаваат и управуваат со проблемите со менталното здравје.	Министерства за образование, труд и социјална политика и здравство, невладини организации, асоцијации на ученици и студенти.	100.000 долари годишно.	Година 1-3

Стратешка цел	Мерки	Активности	Партнери	Буџет	Период на имплементаци ја
3. Промовирање на рана интервенција и превенција на проблеми со менталното здравје, преку имплементација на интервенции и програми засновани на докази.	Развој и имплементирање програма за ментално здравје базирана во училиште за млади луѓе.	Обука на наставниците и училишниот професионален кадар за препознавање и менаџирање со проблемите со менталното здравје на децата и младите. Воспоставување на програми за поддршка од врсници за млади / студенти.	Министерство за образование и наука, Министерство за здравство, училишта, невладини организации, младински здруженија.	75.000 долари годишно.	Година 1-3
4. Да се осигура дека услугите за ментално здравје се со висок квалитет и културно сензитивни и дека се достапни за сите млади луѓе, без оглед на нивниот социо-економски статус или географска локација.	Развој и спроведување на стандарди за обезбедување услуги за ментално здравје за млади луѓе.	Креирање на програми за континуирана едукација на професионалци, активисти и волонтери за поддршка на менталното здравје на младите. Спроведување на преглед на постоечките услуги и развој на стандарди за услуги и сервиси за ментално здравје. Обуки ги професионалците за ментално здравје да обезбедуваат услуги сензитивни на културата.	Министерство за образование и наука, Министерство за здравство, училишта, невладини организации, младински здруженија.	50.000 долари годишно.	Година 1-3

Стратешка цел	Мерки	Активности	Партнери	Буџет	Период на имплементаци ја
5. Да се поттикне соработката помеѓу различни сектори, вклучително здравство, образованието и труд и социјална политика, за да се одговори на сложените социјални детерминанти на менталното здравје кај младите.	Формирање мулти-секторска работна група за ментално здравје на младите.	Воспоставување соработка и координација на сите сектори кои се значајни во оваа поле. Креирање на работна група од претставници од различни сектори за да се развие и спроведува национална стратегија за младинско ментално здравје. Развој на рамка за соработка и координација.	Министерство за образование и наука, Министерство за здравство, училишта, невладини организации, младински здруженија.	25.000 долари годишно.	Година 1-3
6. Да се подигне психолошката писменост кај младите луѓе, нивните фамилии, наставниот кадар, целото општество.		Користење на платформите на социјалните медиуми за подобрување на знаењата и свеста за проблемите со менталното здравје и промовирање на писменоста за менталното здравје. Подготвување на едукативни материјали како што се брошури, постери и инфографици кои ќе се дистрибуираат во образовните институции и јавните простори.	Министерство за образование и наука, Министерство за здравство, училишта, невладини организации, Агенција за млади и спорт, младински здруженија.	25.000 долари годишно.	

Стратешка цел	Мерки	Активности	Партнери	Буџет	Период на имплементаци ја
		<p>Креирање на медиумски настани за ментално здравје, вклучување на јавни личности, креирање на мрежи за соработка со различни институции и поединци, соработка со медиумски, спортски, работници од областа на културата и уметноста...</p> <p>Соработка со локални невладини организации и други засегнати страни за да се обезбеди ефективна и ефикасна дисеминација на кампањата.</p>			
7. Зајакнување на програмите за ментално здравје во образовните институции	Развој на програма за едукација на наставници, психолози и педагози и друг професионален кадар за подобрување на знаењето и разбирањето на проблемите со менталното здравје, вклучувајќи препознавање на	Едукација на образовниот кадар за препознавање на симптоми на ризици и загрозеност на менталното здравје на младите, за распознавање на знаци на растројства, тренинг за основни знаења за психотерапевтско советување и поддршка. Организација на тимови за поддршка на менталното здравје во училиштата со цел обезбедување на минимум потребните услуги за ментално здравје и поддршка на учениците(разни видови на меѓусебна поддршка, од системите на психолошка и педагошка поддршка, од наставниот и раководниот образовен кадар).	Министерство за образование и наука, Министерство за здравство, НВО, младински организации.	50.000 долари годишно.	Година 1-3

Стратешка цел	Мерки	Активности	Партнери	Буџет	Период на имплементаци ја
	симптоми и растројства, кризни ситуации и развојни аспекти.	<p>Основање на ресурсен универзитетски центар кој ќе обезбедува пристап до различни видови ресурси за студентите (телефонски линии за ментално здравје, други дигитални форми, апликации, онлајн советување).</p> <p>Промоција на култура на отворена комуникација и психолошка поддршка во училиштата, поддршка на учениците за нивните проблеми со менталното здравје.</p>			
8. Промоција / развој на дигитални алатки за поддршка за ментално здравје:	Развој на онлајн услуги за советување, креирање на апликации за ментално здравје што може да ги користат младите за подобрување назнаењата за ментално здравје, подобрување на писменоста, пристап до	<p>Креирање на програми за обука и поддршка на професионалците за ментално здравје за тоа како ефикасно да ги користат дигиталните алатки за да обезбедат услуги за ментално здравје.</p> <p>Креирање на онлајн платформа погодна за корисниците која обезбедува пристап до информации за менталното здравје на младите, едукативни алатки за основи поими и теми поврзани со менталното здравје, услуги и ресурси за ментално здравје, како што се онлајн советување, едукативни алатки и материјали за самопомош.</p> <p>Промоција на употребата на дигитални алатки во училиштата и заедницата со</p>			

Стратешка цел	Мерки	Активности	Партнери	Буџет	Период на имплементаци ја
	услугите за ментално здравје.	цел зподобрување на пристапот до услугите за ментално здравје.			
9. Креирање на систем за мониторинг и евалуација	Креирање на програми за мони торинг и евалуација со цел постојана процена на ефикасност и ефективност на програмите и интервенциите за ментално здравје.	Организација на редовни истражувања и анализи со цел проценка на влијанието на програмите и интервенциите за ментално здравје. Употреба на добиените податоци од мониторинг и евалуација креирање стратешки документи и програми.	Министерство за образование и наука, Министерство за здравство, НВО, младински организации.	50.000 долари годишно.	Година 1-3